

EVROPSKI PARLAMENT

2009–2014

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2011/2052(INI)

8. 6. 2011

OSNUTEK POROČILA

o Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti
(2011/2052(INI))

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

Poročevalec: Frédéric Daerden

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV.....	8

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti (2011/2052(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji, zlasti njenega člena 3(3), in Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti njenih členov 9, 148, 160 in 168,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti njenih členov 1, 16, 21, 23, 24, 25, 30, 31 in 34¹,
- ob upoštevanju Sklepa št. 1098/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o evropskem letu boja proti revščini in socialni izključenosti (2010)²,
- ob upoštevanju sklepov seje Sveta za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov z dne 8. junija 2010 na temo Enakost in zdravje v vseh politikah: solidarnost na področju zdravja³,
- ob upoštevanju sklepov seje Sveta za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov (EPSCO) z dne 7. marca 2011⁴,
- ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito z dne 15. februarja 2011 o Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti, ki je poglobljena pobuda strategije Evropa 2020⁵,
- ob upoštevanju poročila Odbora za socialno zaščito z dne 10. februarja 2011 z naslovom Ocena socialne razsežnosti strategije Evropa 2020⁶,
- ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito o sporočilu „Solidarnost na področju zdravja: o zmanjšanju neenakosti na področju zdravja v EU“⁷,
- ob upoštevanju mnenja Odbora regij o Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti⁸,
- ob upoštevanju priporočila Komisije z dne 3. oktobra 2008 o dejavnem vključevanju oseb, izključenih iz trga dela⁹,

¹ UL C 303, 14.12.2007, str.1.

² UL L 298, 7.11. 2008, str. 20.

³ Svet EU, sporočilo za javnost 10560/10 (Tisk 156), 3019. zasedanje Sveta za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov, Luxembourg, 7. in 8. junija 2010.

⁴ Svet EU, sporočilo za javnost 7360/11 (Tisk 52), 3073. zasedanje Sveta za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov, Bruselj, 7. marca 2011.

⁵ Mnenje Odbora za socialno zaščito za Svet, Svet Evropske unije, 6491/11, SOC 124, z dne 15. februarja 2011.

⁶ Poročilo Odbora za socialno zaščito za Svet, Svet EU, 6624/11 ADD 1 SOC 135 ECOFIN 76 SAN 30, z dne 18. februarja 2011.

⁷ Mnenje Odbora za socialno zaščito, Svet EU, 9960/10, SOC 357 SAN 122, 20. maja 2010.

⁸ CdR 402/2010 final, <http://toad.cor.europa.eu/corwipdetail.aspx?folderpath=ECOS-V/012&id=20923>.

⁹ UL L 307, 18.11.2008, str. 11.

- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Solidarnost na področju zdravja: zmanjšanje neenakosti na področju zdravja v EU (KOM(2009)0567),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Strategija za učinkovito izvajanje Listine o temeljnih pravicah v Evropski uniji (KOM(2010)0573),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (KOM(2010)2020),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. oktobra 2001 o mednarodnem dnevu Združenih narodov za izkoreninjenje revščine¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. oktobra 2008 o spodbujanju socialne vključenosti in boja proti revščini, vključno z revščino otrok, v Evropski uniji²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. maja 2009 o dejavnem vključevanju oseb, izključenih s trga dela,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. junija 2010 o strategiji Evropa 2020³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2010 o prispevku kohezijske politike k doseganju lizbonskih ciljev in ciljev strategije EU 2020⁴,
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 8. septembra 2010 o predlogu Sklepa Sveta o smernicah za politiko zaposlovanja držav članic: del II integriranih smernic strategije Evropa 2020⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2010 o finančni, gospodarski in socialni krizi: priporočila za ukrepe in pobude, ki naj bi jih sprožili⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2010 o vlogi minimalnega dohodka v boju proti revščini in spodbujanju vključujoče družbe v Evropi⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja o zeleni knjigi Komisije z naslovom Za ustrezne, vzdržne in varne evropske pokojninske sisteme,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. marca 2011 o pojavnih oblikah revščine žensk v Evropski uniji⁸,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. septembra 2010 o vlogi žensk v starajoči se

¹ UL C 87 E, 11.4.2002, str. 253.

² UL C 9 E, 15.1.2010, str. 11.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0223.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0191.

⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0309.

⁶ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0376.

⁷ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0375.

⁸ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0086.

družbi¹,

- ob upoštevanju pisne izjave z dne 16. decembra 2010 o strategiji EU za brezdomce²,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. oktobra 2010 Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti: evropski okvir za socialno in teritorialno kohezijo (KOM(2010)0758),
 - ob upoštevanju člena 48 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve in mnenj Odbora za proračun, Odbora za kulturo in izobraževanje ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A7-0000/2011),
- A. ker so kriza in varčevalni ukrepi najbolj prizadeli najranljivejše prebivalstvo,
- B. ker sta se revščina in socialna izključenost od leta 2000 do leta 2008 povečali kljub prizadevanjem Unije; ker se ju ne da zmanjšati, ne da bi se borili proti neenakostim in diskriminaciji, prav tako pa brez tega ni mogoče zagotoviti vključujoče rasti,
- C. ker je cilj strategije Evropa 2020 zmanjšati število ljudi, ki jim grozi revščina, za 20 milijonov glede na tri kazalnike (stopnja tveganja revščine po socialnih transferjih, indeks materialnega pomanjkanja in odstotek ljudi, ki živijo v gospodinjskih z zelo nizko intenzivnostjo dela),
- D. ker revščina preprečuje rast, povečuje javnofinančni primanjkljaj in zmanjšuje evropsko konkurenčnost,
- E. ker je revščina večplasten pojav, ki zahteva celovito ukrepanje ob upoštevanju življenjskih obdobij in različnih potreb ljudi, temelji pa tudi na zagotavljanju dostopa do pravic, sredstev in storitev,
- F. ker zaposlitev ljudem še ne omogoča, da bi se rešili revščine, in ker je v zadnjih letih čedalje več revnih delavcev,
- G. ker je prag revščine, ki znaša 60 % povprečnega nacionalnega dohodka, koristen in potreben kazalnik, pojem „košarice osnovnih življenjskih potrebščin in storitev“ pa prav tako ponazarja potrebo po javni politiki,
- H. ker ima socialno varstvo, vključno s sistemi minimalnega dohodka, poglobljeno vlogo pri gospodarski stabilizaciji, saj omejuje vpliv kriz, ter pri vseživljenjskem prerazporejanju sredstev, kar preprečuje socialna tveganja in revščino,
- I. ker sta zdravje in pričakovana življenjska doba povezana z družbenim okoljem in revščino otrok, razlika med zdravjem bogatih in revnih pa ostaja velika in se v nekaterih pogledih še povečuje,

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0306.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0499.

- J. ker so starejši, zlasti ženske, izpostavljeni večjemu tveganju revščine kot ostalo prebivalstvo zaradi zmanjšanja dohodkov ob upokojitvi in drugih dejavnikov, na primer fizične odvisnosti; ker je velik problem naše družbe pretrganje družbenih vezi med generacijami,
- K. ker so ženske zaradi različnih dejavnikov bolj izpostavljene revščini, na primer zaradi vztrajne razlike v plačah med spoloma in posledične razlike v pokojninah ter diskriminacije pri zaposlovanju,
- L. ker je 20 % otrok izpostavljenih tveganju revščine v primerjavi s 17-odstotno izpostavljenostjo celotnega evropskega prebivalstva,
- M. ker se je brezposelnost mladih, ki je bila že tako višja kot pri drugih starostnih skupinah, zaradi krize zelo povečala,
- N. ker je gospodarska kriza močno prizadela priseljence,
- O. ker je stopnja revščine med invalidi za 70 % višja od povprečja,
- P. ker je velik del Romov v Evropi potisnjen v ozadje in živi v zelo slabih socialnoekonomskih razmerah,

Metode platforme

1. poziva Komisijo, naj v letno konvencijo o revščini vključi civilno družbo na nacionalni in evropski ravni ter institucionalizirana srečanja ljudi, ki živijo v revščini;
2. poziva h kritičnemu in rednemu spremljanju napredka držav članic pri uresničevanju cilja zmanjšanja revščine in vključitve tega cilja med nacionalne podcilje;
3. poziva Komisijo, naj prevzame jasno pravno odgovornost v primeru neizvajanja horizontalne socialne klavzule in pojasni vlogo platforme pri oceni njenega izvajanja;
4. poziva Komisijo, naj opredeli proračunske vrstice, ki jih platforma zadeva;
5. poziva k okrepitvi odprte metode usklajevanja in njeni pravilni uporabi za področje revščine, zlasti prek nacionalnih strategij socialnega vključevanja, ki se skupno ocenjujejo;
6. poziva Komisijo, naj navede skupna načela za opredelitev „košarice osnovnih življenjskih potrebščin in storitev,“ ki bo dostopna vsem;

Možne rešitve

7. poziva k določitvi časovnega razporeda za izvajanje priporočila Komisije iz leta 2008 o strategiji za dejavno vključevanje;
8. podpira ustvarjanje kakovostnih delovnih mest s poklicnim usposabljanjem in mehanizme individualne pomoči pri iskanju zaposlitve, zlasti za prikrajšane skupine;

9. poziva k zagotavljanju enakosti pravic in socialne varnosti za vse delavce v vseh državah članicah;
10. priporoča državam članicam, naj izvajajo ali poglobijo ukrepe za zaposlovanje invalidov v podjetjih in javnih službah ter tako spodbujajo njihovo vključevanje;
11. priznava, da je treba oceniti vpliv evropskih sredstev na cilj zmanjšanja revščine, četudi to ni njihov poglavitni cilj; meni, da je treba prednostno izvajati projekte, ki zajemajo cilje in strategije zaposlovanja, pa tudi dejavno vključevanje;
12. poziva države članice, naj predložijo nacionalne programe reform v skladu s ciljem platforme, in poziva Komisijo, naj ne omejuje njihovih zmožnosti vlaganja in socialnih izdatkov v okviru gospodarskega upravljanja, saj zmanjšanje revščine zahteva pametno, trajnostno in vključujočo rast, kakor je navedeno v strategiji EU 2020;
13. poziva Komisijo, naj pripravi horizontalno protidiskriminacijsko direktivo za nadaljnje odpravljanje diskriminacije;
14. pozdravlja pripravljenost Komisije, da pojasni pravni okvir za podjetja socialnega gospodarstva, da bodo lahko nemoteno prispevala k zmanjšanju revščine;
15. priporoča proaktivno stanovanjsko politiko, ki bo vsem zagotovila dostop do dostojnih in cenovno ugodnih stanovanj, ter proaktivno energetska politiko, ki bo okrepila uporabo obnovljivih virov energije in energetska učinkovitost;
16. poziva, naj bodo Romi vključeni v vse politike Unije ali držav članic, ki so namenjene njihovem socialnemu vključevanju;
17. poziva, naj se boj proti revščini otrok osredotoči na njeno preprečevanje z zagotavljanjem dostopa do storitev za majhne otroke, pri čemer naj se zagotovi, da bo mreža teh storitev ustrezno pokrivala vsa območja;
18. želi, da bi Komisija pripravila okvirno direktivo o minimalnem dohodku, ki bo preprečeval revščino in zagotavljal osnovo za dostojno življenje in iskanje zaposlitve ali usposabljanja, ob upoštevanju različne prakse, kolektivnih pogodb ali zakonodaje v posameznih državah članicah;
19. meni, da je treba razviti sistem oskrbe starejših v vseh državah članicah, s čimer bi preprečili, da ne bi bili izključeni ali živeli v revščini;
20. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

OBRAZLOŽITEV

V Evropski uniji, ki sicer spada med najbogatejše regije na svetu, več kot 80 milijonom prebivalcev grozi revščina, med njimi pa je 20 milijonov otrok in 8 % aktivnega prebivalstva.

Te razmere so v nasprotju z evropskimi vrednotami pravičnosti in solidarnosti, ki so določene v pogodbah.

Kljub temu sta se revščina in socialna izključenost v zadnjih letih povečali, čeprav se je Unija zavezala, da ju bo zmanjšala.

Ta problematika se je zaradi krize iz leta 2008 in njenih posledic še poostrila, saj pritiska na najranljivejše prebivalstvo.

Za boj proti revščini in socialni izključenosti so v prvi vrsti pristojne nacionalne vlade, vendar ima lahko Unija pri tem pomembno vlogo – z ozaveščanjem, usklajevanjem in zagotavljanjem finančnih sredstev.

Za zagotovitev trajnostne in vključujoče rasti je treba v osrčje evropskega povezovanja nujno vključiti najranljivejše skupine ljudi, saj je zmanjšanje revščine gonilna sila za rast v prihodnosti.

Evropski parlament in Svet sta leto 2010 razglasila za evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti, s čimer sta želela ponovno potrditi in okrepiti prvotno politično zavezo Evropske unije ob uvedbi lizbonske strategije, da bi z ukrepi bistveno vplivali na izkoreninjenje revščine.

To leto je Evropski parlament zlasti sprejel poročilo o vlogi minimalnega dohodka pri preprečevanju revščine in spodbujanju vključujoče družbe v Evropi.

Evropska komisija pa je 16. decembra 2010 objavila sporočilo o Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti: evropski okvir za socialno in teritorialno kohezijo.

Gre za eno od sedmih pglavitnih pobud strategije Evropa 2020. Ta platforma mora državam članicam predlagati delovni okvir, ki bo zajemal raznolik pristop k uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020, namreč do leta 2020 zmanjšati število ljudi, izpostavljenih revščini in socialni izključenosti, za 20 milijonov.

Cilj platforme, ki je del strategije za pametno, trajnostno in vključujočo rast, je spodbujati predvsem socialne inovacije in eksperimentiranje, zmanjšanje revščine različnih oblik skozi vse življenje ter izboljšanje evropskih sredstev in učinkovitosti socialnega varstva.

Države članice bodo morale v prihodnjih mesecih Evropski komisiji predložiti nacionalni program, v katerem bodo navedle, kako nameravajo preprečevati socialno izključenost in revščino. O svojih pobudah bodo poročale v nacionalnih poročilih o strategiji Evropa 2020.

Ker na revščino vpliva več dejavnikov, je za njeno odpravo potreben celovit odziv, ki zajema

različne ravni javne oblasti, od evropske do lokalne, in v sodelovanju z akterji na mestu.

Prav to je bilo vodilo pri oblikovanju tega poročila, h kateremu so v precejšnji meri prispevali zadevni akterji, zlasti s predlogi za odpravo revščine in socialne izključenosti.